

Podrška radu parlamenata i dobro upravljanje

Podržavajući aktivnosti usmjerene na povećanje kapaciteta izvršnih i zakonodavnih struktura da rade u interesu građana, osiguravaju zakonodavni nadzor i pomognu državi da postigne ciljeve svoje reformske politike, Misija doprinosi promociji stabilnosti i pomirenju u BiH razvijanjem sistema upravljanja.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini radi na zaštiti glavnih načela demokratskog upravljanja na svim nivoima vlasti i osiguravanju da institucije i vlade u Bosni i Hercegovini poštuju standarde dobrog upravljanja što će osigurati njihovu otvorenost, transparentnost, efikasnost, reprezentivnost i javnu odgovornost.

Od 2001. godine, Misija je pružila tehničku i stručnu podršku parlamentima, skupštinama i tijelima lokalne vlasti u BiH, omogućujući im da pravovremeno, transparentno i pravično pružaju usluge građanima. Misija pruža podršku i predstavničkim tijelima da izgrade kapacitete s ciljem izrade i usvajanja visokokvalitetnog zakonodavstva, omogućavanja

učeešća građana i saradnje sa drugim parlamentima u regionu i šire. U tom kontekstu, Misija organizuje javne događaje koji omogućavaju raspravu o zakonodavstvu u vezi reformi, povećavajući odgovornost i povjerenje javnosti u demokratske institucije. Misija blisko saraduje sa zvaničnicima na svim nivoima vlasti na jačanju demokratskog napretka u BiH.

Misija podržava komunikaciju parlamenata sa građanima, saradnju između parlamentarnih radnih tijela, izradu i promociju ključnih zakona, modernizaciju zakonodavnih procesa i uključivanje civilnog društva u procese donošenja odluka.

Misija je podržala parlamente i skupštine u BiH u unapređenju njihovih organizacijskih struktura kroz uspostavljanje potrebnih komisija i službi, uvođenje strateškog planiranja i povećanje transparentnosti putem informativnih web stranica i sjednica koje se emitiraju uživo te kroz posjete građana.

Inkluzivno planiranje sa parlamentarnim rukovodstvom

Misija djeluje u sinergiji sa parlamentarnim političkim rukovodstvima kako bi odlučili

o principima saradnje i ključnim zajedničkim aktivnostima.

Takav pristup je omogućio potpisivanje memoranduma o razumijevanju sa entitetskim parlamentima i Skupštinom Brčko distrikta BiH. Na ovaj način osiguraće se transparentnost njihovog rada i podstaci participativna izrada zakona i uključivanje građana u proces donošenja odluka. Misija posebnu pažnju posvećuje jačanju ključnih parlamentarnih funkcija, kao što je nadzor koji se provodi kroz komisijska saslušanja i rasprave uz učešće stručnjaka i predstavnika civilnog društva. Misija prati i provedbu Zakona o parlamentarnom nadzoru BiH, na taj način jačajući efikasnost izvršne vlasti u provedbi reformi i pozicionirajući parlamente kao tijela koja nadziru rad ministarstava, uz davanje preporuka o poboljšanjima.

Misija prati relevantne sjednice parlamenata i priprema tematske izvještaje o radu parlamenata, uključujući i o načinu na koji djeluju tokom kriznih i nepredviđenih situacija, kao što je pandemija virusa Covid-19. Misija se bavi temama čiji je značaj prepoznat i nadograđuje na postojeća dostignuća pružajući podršku međuinstitucionalnom i građanskom dijalogu, djelotvornom zakonodavnom nadzoru, efikasnom funkcionisanju institucija vlasti, saradnji u provedbi reformi i ulaganju u razvoj učinkovitih mehanizama upravljanja radi sprečavanja korupcije.

Istraživanje o percepciji građana o izbornom procesu i podrška slobodnim izborima

Misija prati procese iz oblasti izborne reforme u BiH, kao i načine na koje građani shvataju svoju ulogu u izbornom procesu. Misija je 2021. godine provela istraživanje javnog mnijenja u cijeloj državi na temu [Percepcija, iskustva i mišljenje građana o izborima u Bosni i Hercegovini](#). Svrha ovog istraživanja bila je saznati kako građani percipiraju svoju ulogu u izbornom procesu, koja su njihova iskustva i kako shvataju izbore, šta misle o značaju kampanja i glasanja te koliko općenito učestvuju u politici. Ovo istraživanje, provedeno na reprezentativnom uzorku, pokazalo je da oko dvije trećine ispitanika u potpunosti ili djelomično podržavaju izmjene i dopune Izbornog zakona BiH te da je svakom četvrtom ispitaniku ponuđen novac da glasa za određenu stranku ili kandidata. Izvještaj Misije ima za cilj da pruži informacije potrebne za aktivnosti na reformi izbornog zakonodavstva i prakse te da se podigne svijest o stavovima građana o ovom procesu.

Misija je saradivala sa koalicijom nevladinih organizacija „Pod lupom“ na jačanju kapaciteta civilnog društva na polju praćenja izbora i izvještavanja o neregularnostima tokom Lokalnih izbora 2020. godine i Opštih izbora 2022. godine, kroz organizaciju obuka za preko 800 građana na temu efikasnog praćenja izbornog procesa.

ODIHR-ova procjena zakonodavnog postupka u BiH

Tokom 2020. i 2021. godine, Misija je podržala ODIHR-ovu procjenu zakonodavnog postupka u parlamenatima i izvršnoj vlasti u BiH (sa težištem na državni i entitetski nivo vlasti), specifičnosti u izradi zakona, otvorenosti komisija, javnih rasprava, poslovnika o radu te rodni aspekata zakona. Nalazi su pokazali da je neophodno ojačati parlamentarni nadzor komisija i usvojiti zakone o parlamentarnom nadzoru, kao i poboljšati kvalitet zakona, na primjer posvećivanjem posebne pažnje na prava žena, ugroženih i marginaliziranih grupa, ugradnjom rodne perspektive i perspektive različitosti u zakonodavni proces, reguliranjem krajnjih rokova parlamentarnih procedura te većim uključivanjem javnosti. Misija će ovu analizu koristiti za planiranje i realizaciju budućih aktivnosti sa zakonodavnim tijelima u BiH.

Jačanje komunikacije parlamenata i parlamentarnih komisija sa građanima

Misija nastoji ojačati komunikaciju bh. parlamenata i parlamentarnih komisija sa građanima, prvenstveno komisija za evropske integracije, ljudska prava i ustavnopravnih komisija, kroz pružanje podrške u organiziranju javnih događaja koji reformske procese čine jasnijim. Misija posebnu pažnju posvećuje uključivanju građana i njihovoj

saradnji sa komisijama u pogledu izrade relevantnih zakona i propisa, kao i sa upravama i vijećima / skupštinama na lokalnom nivou.

Misija podržava izradu ili izmjene prioritarnih reformskih propisa kao što su Izborni zakon BiH, zakoni o sprečavanju sukoba interesa, Zakon o udruženjima i fondacijama Brčko distrikta BiH i zakoni o lokalnoj samoupravi. Kroz podršku izmjenama internih propisa i poslovnika o radu podržava se reguliranje građanskih inicijativa kao sastavnog dijela zakonodavne rasprave. Misija je podržala izradu strateških planova razvoja sekretarijata parlamenata i unapređenja radnih procesa. Misija podržava organizaciju javnih događaja koji podstiču saradnju parlamenata i civilnog društva.

Regionalna saradnja i bilateralne razmjene

Misija podržava parlamentarnu saradnju i razmjenu u regiji i šire te unapređenje transparentnosti i komunikacije sa građanima. Konsolidacijom kapaciteta zvaničnika, rukovodilaca i službi kroz organizaciju događaja usmjerenih na izgradnju kapaciteta u BiH i na regionalnom nivou, unapređuje se zakonodavni i regulatorni rad uvođenjem prepoznatih najboljih zakonodavnih praksi. Značajne regionalne parlamentarne inicijative uključuju sastanke članica parlamenata, čiji je cilj jačanje uloge žena u politici u BiH te razmjene iskustava među parlamentarnim službama, kao što je služba za informacijske tehnologije (IT) koja se bavi zaštitom zakonodavnih procesa i povjerljivih informacija od cyber napada.

Podrška kantonalnim vladama i skupštinama

Misija organizira obuke s ciljem izgradnje kapaciteta za predstavnike izvršne i zakonodavne vlasti na kantonalnom nivou, usmjerene na podršku participativnoj izradi propisa.

Misija radi na promociji i provedbi standarda dobrog upravljanja na lokalnom nivou vlasti. Tokom 2022. godine, Misija je organizovala preko 50 događaja sa učešćem 62 predstavnika kantona i opština. Ovi događaji su organizovani na osnovu GRECO preporuka i vlastite evaluacije implementacije etičkih kodeksa u cijeloj državi, a koja je ukazala na potrebu za unapređenjem ili uvođenjem i djelotvornom provedbom propisa i praksi u vezi etičkih kodeksa. Misija je izradila model kodeksa ponašanja za izabrane zvaničnike(ce)/članove(ice) predstavničkih tijela u BiH koji lokalne vlasti i institucije mogu koristiti da bi zaštitili institucionalni integritet i povećali djelotvornost donošenja odluka predstavničkih tijela na lokalnom nivou.

Za više informacija skenirajte QR kod.

